

Az ismeretkör: A nevelés és oktatás iskolai, valamint iskolán kívüli intézményrendszerei, továbbá a pedagógiai innováció, a szervezetfejlesztés támogatásának intézményes és szocializációs formái 1.

Kredittartománya: 9 kredit

Tantárgyai:

- 1) A kisgyermekkor és óvodáskor pedagógiája
- 2) Iskolapedagógia
- 3) Szociálpedagógia

Tantárgy neve: A kisgyermekkor és óvodáskor pedagógiája NTMA szak Neptunkód: NEVMAN1009, NEVMAL1009	Kreditértéke: 3
--	-----------------

A tantárgy besorolása: kötelező.

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 % elmélet.

A tanóra típusa: előadás, óraszám: 15 óra/félév.

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők:

- adatgyűjtés a napi sajtóból (téma-specifikus szakmai szervezetek programelemzése);
- médiamegjelenések- és vélemények összevetése.

A számonkérés módja: kollokvium.

A tantárgy tantervi helye: 1. félév.

Előtanulmányi feltételek:-

Tantárgyleírás:

A kisgyermekkor és óvodáskor pedagógiája tárgy célja, hogy bővítse a hallgatók e terén szerzett ismereteit, elősegítse a hallgatók közötti együttműködést, ösztönözve őket a közös kutatásban, és azok eredményeinek a gyakorlatba építésében, népszerűsítésében. További cél, hogy a hallgatók aktív résztvevői legyenek a hazai szakmai és tudományos közéletnek, mind munkavállalói, mind közösségi szinten is. A hallgatók bölcsőde és óvoda kutatásai, szolgálják a pedagógiai elmélet és a gyakorlat közötti szakadék csökkentését, szakmai eredményeikkel járulnak hozzá a kisgyermekkor és az óvodapedagógia fejlődéséhez, valamint az elért eredmények gyakorlati hasznosulásához. A kisgyermekkor és óvodáskor pedagógiája főbb kérdéskörei: a bölcsőde és az óvoda társadalmi szerepe régen és ma, intézmények szerepe a gyermeknevelésben a dolgozó anyák és kisgyermekük helyzete régen és ma. Bölcsőde –történet: az óvodai nevelés célja, gyermekkép, óvodakép, iskolaválasztás az óvodában, a korai szelekció gyakorlata, az óvodapedagógus-pálya presztízse, a szakmai fejlődés lehetőségei

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom:

1. Berényi Eszter – Berkovits Balázs – Eröss Gábor (2008): *Az iskolába rendezett gyerek-kiváltság és különbségtétel a közoktatásban*. Gondolat Kiadó. Budapest. 130-154. old. http://real.mtak.hu/1676/1/47040_ZJ1.pdf
2. Pukánszky Béla (2004): *Fejezetek a gyermekkor és a családi nevelés történetéből*. In: Németh A. – Pukánszky B. (szerk.): *A pedagógia problémátörténete*. Budapest, Gondolat, 259-331. ISBN: 963 956 718 3
3. 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról. https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1200363
4. Fónai Mihály – Dusa Agnes Réka: *A tanárok presztízsenek és társadalmi státuszának*

változásai a kilencvenes és a kétezres években./Iskolakultúra.2014.

http://epa.oszk.hu/00000/00011/00186/pdf/EPA00011_iskolakultura_2014_06_041-049.pdf

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri a neveléstudomány és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és probléma megoldási módszereit.
- Ismeri a nevelés-oktatás elméleti modelljeinek hátterét, a különböző elméleti paradigmák evolúcióját, rendszerbe tudja foglalni a multi- és interkulturális pedagógia nemzetközi megközelítéseit.
- Alaposan ismeri a neveléstudományi, társadalomtudományi kutatások kvalitatív és kvantitatív és kevert módszereit, eszközeit és ezek alkalmazási lehetőségeit és korlátait. Ismeri a kutatásra vonatkozó etikai normákat.
- Tisztában van a neveléstudomány és határtudományai legújabb kutatási eredményeivel, a releváns pedagógiai innovációkkal, ezeket kritikusan elemzi, értelmezi.
- Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekben, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a tanulás különböző tereinek és környezetének szerepét az élethosszig tartó és az élet és kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.
- Átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismeri az oktatási rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit szakterülete és a hozzá kapcsolódó egyéb ágazati ellátó rendszerek működésének szabályozását és összefüggéseit.
- Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban
- Ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

b) képességei

- A neveléstudomány és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, hazai és nemzetközi adatbázisok kezelésében releváns nézőpontok szerint képes választani, ezeket feladataiban felhasználni, önállóan alkalmazni.
- Alkalmazza az interdiszciplináris modelleket, képes egy adott probléma több szempontú elemzésére, ami a reális helyzetértelmezést és a konkrét szituációkban történő hatékony alternatív megoldásokat is lehetővé teszi.
- Elemzéseiben alkalmazza a multi- és interkulturális szemlélet összefüggéseit, ezeket kezdeményezően hasznosítja munkájában.
- Képes összehasonlítani a kutatási eredményeket a pedagógiai gyakorlattal.
- Képes önálló szempontok szerint szakmai anyagok elkészítésére, kutatásai eredményeinek objektív bemutatására, elemzésére, és rövidebb szakmai tanulmányok önálló megírására.
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megfelelő képzési feltételek megteremtésére, valamint egyéni tanulási utak megtervezésének segítésére.
- Differenciáltan és adaptívan kommunikál szakmai közegben, és pedagógiai szituációkban, szakmai kommunikációs helyzeteket képes irányítani, moderálni.

c) attitűdje

- Szakmai identitásában fontosnak tartja a társadalomtudományi nézőpontot, nyitott a neveléstudomány interdiszciplináris megközelítésére.
- Törekszik a széleskörű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetekre nyitott és megfontolt, képes azok professzionális megítélésére.
- Szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkezik, és elkötelezett az érték- és tudásalapú szakmai elemzések iránt.
- Kreatív megoldásokat keres adott témakörök mély megismerésére, a releváns kutatási

módszerek alkalmazására, nyitott a kutatási kooperációra, felismeri a közös munka jelentőségét.

- Értékelő, értelmező reflektivitással közelít a gyakorlat és elmélet kapcsolatához. Megalapozott szakmai kritikát fogalmaz meg, saját véleményét meggyőzően és szabatosan fejt ki, szakmai vitákban érvelni tud.
- Képviseli a kommunikáció jelentőségét a pedagógiai és szakmai munkában, fontosnak tartja az informatikai eszközök adta lehetőségek kihasználását, elkötelezett idegen nyelvi képességeinek folyamatos fejlesztése mellett.
- Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére.
- Motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal munkahelyi szervezetében.
- Szakmaközi kapcsolatokban szakmai értékeit-elveit képviseli, érvel mellette.

d) autonómiája és felelőssége

- Erősíti saját szakmai magabiztosságát, reálisan méri fel saját szakmai lehetőségeit és hiányosságait.
- Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni.
- Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományos-szakmai szempontokat juttatja érvényre.
- Szakmai meggyőződésen alapuló önálló döntéseket hoz, prioritásként kezeli a kutatásalapú véleménynyilvánítást és tevékenységet.
- Megbízható szakmai partner a különböző együttműködésekben, a kooperációban vezető és vezetett szerepeket is hatékonyan betölt.
- Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért.
- Felelősen kezdeményez és vezet innovációs folyamatokat.
- Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.

Tantárgy felelőse: Gál Gyöngyi főiskolai adjunktus PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -